

Ondernemen in Wijdemeren: samen voor de toekomst

Economische Agenda 2030

Deel 1: de ambities

Wijdemeren

Colofon

Economische Agenda 2030 is een initiatief van
gemeente Wijdmeren

- Samenstelling en vormgeving: Stad & Co
- Auteur: Pascal Spijkerman (Stad & Co)

© Stad & Co
januari 2022

We zijn trots

De gemeente Wijdmeren is trots op haar ondernemers. Ze zijn onmisbaar voor onze vitaliteit en onze economische groei, dus moeten ze ook in de toekomst succesvol blijven. Dat gaat niet vanzelf, er zijn flinke uitdagingen. Die handschoen willen we met elkaar opnemen. Als gemeente gaan we niet eigenstandig aan het werk, we kiezen er uitdrukkelijk voor om schouder aan schouder met het bedrijfsleven de kansen te pakken en hard aan de slag te gaan.

In de afgelopen tijd hebben we samen met de ondernemers een duidelijke stip aan de horizon gezet. Waar liggen onze kansen, waarin kunnen we ons onderscheiden, wat maakt ons ondernemingsklimaat aantrekkelijk? Vanuit die analyse hebben we onze ambities bepaald: welke kant willen we op? Deze ambities zijn de bouwstenen voor deze economische ambitie-agenda, die de route uitstippelt naar een succesvolle toekomst voor ondernemen in Wijdmeren.

Het is nog niet af, het is 'work in progress'. Vanuit deze ambities komen we, ook weer samen met de ondernemers, in de loop van 2022 tot een concrete actie-agenda. Dat is de volgende stap. Wat gaat we doen, wie doet wat, hoe organiseren we de financiering per actie?

De route tot nu toe

De route begon een jaar geleden en dit waren de belangrijkste mijlpalen:

- Begin 2021 organiseerden we een digitale werksessie met gemeentelijke vertegenwoordigers en ondernemers.
- Daarna hebben we een online ondernemerspeiling uitgezet.
- De uitkomsten hebben we verrijkt met 1-op-1 gesprekken met bedrijven, een inspirerende notitie van Ondernemend Wijdmeren, input van de ambtelijke klankbordgroep, plus een grote hoeveelheid data en deskresearch.
- In de zomer van 2021 hebben we de ambities en denkbare acties besproken met VNO-NCW, Koninklijke Horeca Nederland en uiteraard Ondernemend Wijdmeren.
- In augustus heeft de gemeenteraad in een speciale beeldvormende sessie zijn bijdrage geleverd.
- In september schoof een brede vertegenwoordiging van gemeentelijk adviseurs aan voor een werksessie.
- In oktober vond een Ondernemersontbijt plaats waar ongeveer 35 ondernemers waardevolle en praktische tips gaven uit hun dagelijkse realiteit.

Met de deelnemers van het Ondernemersontbijt hebben we vervolgens gewerkt aan de samenstelling van de ambitie-agenda, en de lijnen uitgezet voor de vertaling naar de actie-agenda.

Inhoud

1	Waar we nu staan	4
2	Zes uitgangspunten	9
3	Onze ambities	11
	Hoe we het willen organiseren	11
	De inhoudelijke ambities	12
4	De volgende stappen	15
	Bijlagen	
	Bijlage 1: voorbeeldacties	16
	Bijlage 2: illustraties	22
	Bijlage 3: geraadpleegde documentatie	25
	Bijlage 4: aangenomen amendement gemeenteraad februari 2022	26
	Bijlage 5: geamendeerd raadsbesluit februari 2022	27

1 Waar we nu staan

Foto: Ons Gooi

We zoomen in van Nederland, naar de Metropoolregio Amsterdam, naar de Gooi- en Vechtstreek, naar Wijdmeren.

Nederland is een welvarend land met een open economie die wordt getypeerd door stabiele verhoudingen, relatief lage inflatie, een gezond financieel beleid en een belangrijke rol als Europese transportader. De beroepsbevolking van Nederland telt 9,3 miljoen mensen, waarvan driekwart in de dienstensector werkt. In de land- en tuinbouw werkt slechts 4% van de Nederlandse beroepsbevolking, maar na de Verenigde Staten is Nederland het tweede agrarische exportland op het gebied van land- en tuinbouwproducten. De Nederlandse economie is ongeveer de vijftiende tot twintigste economie van de wereld, afhankelijk van hoe er gemeten wordt (Van der Heide, Haseloo & Loer, 2019, 2020).

Miljardensteun hield tijdens de coronacrisis de meest getroffen sectoren op de been, anderen deden het juist goed (De Vries, 2021). De (nabije) toekomst is nog ongewis. Aanvankelijk waren de vooruitzichten voor 2022 gunstig, maar de komst van de Omikron-variant gooit roet in het eten.

De economie van de MRA

Naast de coronacrisis zijn ook de energietransitie, de circulaire transitie en de digitale transitie belangrijke uitdagingen in de Metropoolregio Amsterdam. Om houvast te creëren heeft de Amsterdam Economic Board samen met overheden, bedrijven en kennisinstellingen binnen de MRA scenario's ontwikkeld die lopen tot 2040. Ze vormen de basis voor de 'Verstedelijkingsstrategie' (MRA, 2021), waarin onder meer wordt gewerkt aan de 'Amsterdam Bay Area': het gebied tussen Amsterdam en Almere rond de 'baai' van het IJmeer. De ambitie omvat onder meer de bouw van 100.000 woningen en het creëren van 40.000 banen. Amsterdam Bay Area kan zo een grote bijdrage leveren aan het versterken van de hele MRA, maar de ruimte is schaars en scherpe keuzes worden noodzakelijk.

Daarnaast willen de MRA en provincie Noord-Holland de nieuwe Regionale Ontwikkelingsmaatschappij nadrukkelijk inzetten om het vestigingsklimaat van de regio te verbeteren en het herstel na de coronacrisis sneller te laten verlopen (www.rominwest.nl).

De economie van de Regio Gooi en Vechtstreek

In de Gooi en Vechtstreek woont ongeveer 10% van de bevolking van de MRA (CBS, 2020). Er is een regionaal Koersdocument van Ecorys (2020) vastgesteld met een overkoepelende economische ambitie. We richten ons regionaal op een woon- en werkregio in balans, waarbij de werkgelegenheid aansluit bij de beroepsbevolking: met voldoende kans op het vinden van een passende baan, liefst in de buurt om de druk op het wegennet te verlichten, en met aandacht voor sociale veiligheid.

De economie van de gemeente Wijdmeren

Bedrijven zijn belangrijk voor een gemeente. Ze bieden de inwoners werk en inkomen dat deels lokaal wordt besteed en zo de lokale economie stimuleert. Meer werk zorgt ook voor minder druk op het gemeentelijke sociale zekerheidsstelsel. Een florerend bedrijfsleven versterkt bovendien het draagvlak voor bijvoorbeeld opleidingen, maatschappelijke voorzieningen en sportclubs en is dus essentieel voor een vitale gemeente en sterke gemeenschap.

Anno 2021 kent Wijdmeren 3038 bedrijfsvestigingen. Dat zijn er 870 meer dan tien jaar geleden, een groei van 40%. Veelal betreft dit ZZP'ers. De werkgelegenheid groeide in diezelfde periode slechts met 12% van 8115 naar 9088 werkplekken (www.waarstaatjegemeente.nl). In Wijdmeren ligt het banenaantal ver onder het landelijk gemiddelde. Er waren in 2020 circa 600 banen per 1000 inwoners beroepsbevolking, ruim onder het landelijke gemiddelde van rond de 800 (www.lisa.nl; CBS, 2020).

De Wijdemeerse bedrijvigheid wordt gedomineerd door de bouw, zakelijke dienstverlening en (detail)handel. Horeca en recreatie zijn qua banen ook relatief grote sectoren. De beroepsbevolking is overwegend laag en middelbaar opgeleid (www.waarstaatjegemeente.nl).

Wijdmeren groeit, maar vergrijsst ook (CBS Statline, 2020). Dit drukt op de gemeentelijke inkomsten en het voortbestaan van voorzieningen als scholen en verenigingen.

In bijlage 2 staat een vijftal illustraties met de basisinformatie waarmee we bovenstaande stellingen onderbouwen.

SWOT-analyse van de lokale economie

Een analyse van de sterkten, de zwakten, de kansen en de bedreigingen geeft een scherper beeld van de stand van de lokale economie.

STERKTEN • Centrale ligging • Aanwezigheid natuur • Aanwezigheid plassen • Recreatieaanbod en potentie • Sterke ondernemersvereniging • Stabiele detailhandelsstructuur	ZWAKTEN • Kwantiteit bedrijfsaanbod (relatief weinig banen) • Kwaliteit bedrijfsaanbod: verouderd • Gebrek aan innovatieve sector • Slechte OV-bereikbaarheid • Vergrijzende bevolking, dus afname arbeidspotentieel • Weinig uitbreidingsmogelijkheden • Optelsom maakt het voor bedrijven minder aantrekkelijk zich hier te vestigen, waardoor de bedrijvenmarkt lokaal is georiënteerd
KANSEN • Komst Omgevingswet • Nieuwe ontwikkellocatie voor bedrijven op Ter Syte • Investerings- en innovatiemogelijkheden nemen toe door ROM MRA en diverse provinciale subsidies voor winkelgebieden en bedrijventerreinen	BEDREIGINGEN • Beperkte ontwikkelmogelijkheden door toenemende regels • Concurrentie van onder andere Almere als vestigingslocatie • Focus op woonopgave: bedrijfsaanbod neemt verder af door vele transformatieverzoeken • Qua economisch herstel na corona blijft onze regio achter bij de rest van de MRA

De analyse leidt tot de volgende uitdaging:

‘Door het tekort aan bedrijfsruimte trekken bestaande bedrijven weg naar elders en vestigen potentiële bedrijven zich in andere gemeenten. Dit zorgt voor een gebrek aan passend nieuw werk voor lager en middelbaar geschoolden. De gemeente Wijdemerren wordt op die manier minder aantrekkelijk voor jongere doelgroepen, waardoor de voorzieningen en leefbaarheid in het gedrang komen.’

Zie ook bijlage 2 voor een schematische weergave van deze uitdaging.

Foto: Ondernemend Wijdemerren

2 Zes uitgangspunten

Foto: Anouk van
Noordenburg

Om te bepalen hoe we de uitdaging het beste kunnen aangaan, zijn zes uitgangspunten geformuleerd. Ze brengen meer focus aan en bieden het kader waarbinnen we vervolgens ambities en acties kunnen formuleren.

Uitgangspunt 1: termijn tot 2030

Het jaar 2030 is de horizon voor deze agenda: lang genoeg om inhoudelijk echt stappen te kunnen zetten en kort genoeg om de focus en energie structureel op een hoog niveau te houden. We maken jaarlijks een prioriteitenlijst van ambities en bijbehorende acties.

Uitgangspunt 2: van papier naar praktijk

Het is onze uitdrukkelijke bedoeling om deze agenda gepaard te laten gaan met daadkracht en inhoudelijke stippen aan de horizon te voorzien van concrete acties die ook echt worden uitgevoerd vanuit intensieve samenwerking tussen gemeente en bedrijfsleven.

Uitgangspunt 3: publiek-private uitvoering en financiering als basis

Overheden, ondernemers en vastgoedeigenaren zien steeds meer in dat ze alleen gezamenlijk tot optimale resultaten kunnen komen. Inspirerende samenwerkingsverbanden in publiek-private coalities

vormen het fundament van vitale, levendige en leefbare winkelcentra, horecagebieden, binnensteden, dorpskernen, zakendistricten en bedrijventerreinen.

Uitgangspunt 4: pilots, proberen en leren

We kiezen er expliciet voor om op het oog geschikte ideeën van ondernemers, vastgoedeigenaren en andere stakeholders (publiek en privaat) te omarmen. Want goed doordachte pilots helpen ons verder richting een toekomstbestendige economie.

Uitgangspunt 5: meten is weten

Het is zaak om de daadwerkelijk effecten van initiatieven en activiteiten te monitoren en te meten. Zodat je waar nodig tijdig kunt bijsturen en het goede kunt behouden. Specifiek voor de gemeente is het creëren en secuur bijhouden van een economische kanskaart van belang (hoeveel uitbreidings- of inbreidingsruimte bestaat er gemeentebreed en waar dan precies, wat mag wel en wat niet, onder

welke voorwaarden). Zo'n kanskaart voldoet aan de behoefte van veel huidige ondernemers met groeipotentie en helpt bij het aantrekken van nieuwe bedrijven.

Uitgangspunt 6: wie kiest, wordt gekozen

Alleen gebieden die kleur bekennen en heldere keuzes maken, weten zich te onderscheiden. Kortweg: wie kiest, wordt gekozen. We willen in deze agenda zoveel mogelijk expliciete keuzes voorstellen, helder voor iedereen.

Foto: Funda in Business

3 Onze ambities

Foto: Studio
Kastermans

Op basis van de uitgangspunten hebben we onze ambities bepaald. Die zijn in twee groepen te verdelen: hoe we het willen organiseren (het proces, aan welke knoppen we gaan draaien), en wat we inhoudelijk willen bereiken. Waar het op dit moment mogelijk en realistisch, geven we alvast voorbeelden van concrete acties.

Hoe we het willen organiseren

Ambitie 1: van ad hoc naar planmatig

Er gebeurt nu veel ad hoc, waardoor initiatieven niet altijd goed op elkaar aansluiten, of niet van de grond komen. Het bedrijfsleven wil graag dat de gemeente juist wel meer gaat werken vanuit overkoepelende kaders en een overkoepelende visie. Een stip aan de horizon is ook waardevol om plannen aan te toetsen die op het eerste gezicht minder goed aansluiten op de formele regels, maar wel passen in een visie. We willen economische criteria opstellen om te kunnen afwijken van een bestemmingplan. Dit sluit ook goed aan bij de Omgevingswet, die meer mogelijk maakt. Zo creëren we een win-winsituatie: er komt ruimte voor ondernemersinitiatieven en tegelijkertijd krijgen de gemeentebrede beleidsdoelstellingen een impuls.

Ambitie 2: benutten kansen ‘van buitenaf’

Wijdmeren is niet zo groot, dus is het zaak dat we optimaal profiteren van de mogelijkheden die hogere overheden bieden: de Regio Gooi & Vechtstreek, MRA, provincie Noord-Holland, het Rijk en de Europese Unie. We kunnen capaciteit vrijmaken om een breed hoogwaardig netwerk te ontwikkelen en zo bovenlokale kansen (bijvoorbeeld in de vorm van subsidies en investeringsbudgetten) voor Wijdmeren voortvarend benutten.

Ambitie 3: hoogwaardige organisatie met daadkracht en ondernemersaffiniteit

Het bedrijfsleven heeft behoefte aan een strategisch sterke en kwalitatief hoogwaardige ambtelijke organisatie, waarin bovendien de lokale kennis goed is verankerd. Mensen die weten hoe het bestuurlijk, ambtelijk en politiek werkt maar ook ondernemersbloed

hebben, die de handen uit de mouwen willen steken om tot resultaten te komen. En die daar ook de ruimte voor krijgen.

Ambitie 4: één aanspreekpunt voor ondernemers

Ondernemers willen graag één aanspreekpunt waar ze met alle vragen terecht kunnen. Een vast team dat werkt als kennismakelaar, snel duidelijke antwoorden kan geven, het overzicht houdt en zo ook slimme combinaties kan maken waardoor het geheel meer wordt dan de som der delen. In dit kader wordt nagedacht over versterking van het Ondernemersmanagement dat zich sinds de introductie in 2019 een meerwaarde toont. We willen ook de samenwerking tussen Vergunningverlening en Ondernemersmanagement intensiveren.

De inhoudelijke ambities

Ambitie 1: herstel van en leren omgaan met (langdurige) coronacrisis

Een belangrijk deel van de bedrijven is hard geraakt door de pandemie. Schulden zijn opgelopen, vermogens verdampt. De gemeente Wijdmeren draagt haar steentje bij door ruimhartig om te gaan met initiatieven die de ondernemers inbrengen. Soms zullen die schuren met de huidige regelgeving, maar door daar creatief, welwillend en open in te staan, is er wellicht veel meer mogelijk in deze voor ondernemers barre tijden.

Ambitie 2: optimaal vestigingsklimaat, profilering en acquisitie

Ondernemersfondsen, zoals de bedrijveninvesteringszone (BIZ), zijn essentieel voor een goed vestigingsklimaat. Door intensieve samenwerkingen worden daadwerkelijk resultaten geboekt en onze winkel- en horecagebieden en bedrijventerreinen aantrekkelijker.

Ondernemersmanagement speelt vervolgens een aanjagende rol in de profilering en acquisitie, om nieuwe ondernemers naar Wijdmeren te trekken. Het aanbod van goedgeschoold praktijkpersoneel en de prachtige ligging in een natuurlijke en recreatieve omgeving, zijn overwegingen voor bedrijven om voor Wijdmeren te (blijven) kiezen. Op deze unique selling points zetten we vol in met nog professionelere acquisitie. Daarbij focussen we ook op 'digitale' bedrijvigheid die aansluit bij de toekomstige generaties.

We introduceren een zogenaamde MKB-toets bij invoering van nieuwe gemeentelijke regels, waardoor

ze effectief en uitvoerbaar zijn en onnodige regeldruk wordt voorkomen. En voor elke nieuwe regel die wordt voorgesteld, wordt er ook een geschrappt.

Ambitie 3: een duidelijke ruimtelijke ordening

Nieuwe bedrijfsactiviteit, verandering van gebiedsfuncties: er kan spanning ontstaan tussen groeiwensen en de beschikbare ruimte. In zulke situaties fungeert Ondernemersmanagement vaak als aanspreekpunt van ondernemers in de zoektocht naar wat wél kan. 'Ja mits' in plaats van 'nee tenzij' stimuleert creativiteit.

Een publiek-private adviescommissie, bestaande uit ambtenaren en ondernemers, gaat zich richten op deze dilemma's rond ruimteclaims, waarbij kansen kunnen worden geboden aan bedrijven die toegevoegde waarde bieden. Al doende ontwikkelt de commissie een checklist van criteria voor ondernemersplannen, zodat de duidelijkheid vooraf toeneemt.

We gaan een kansenkaart maken, met een portfolio van plekken in de gemeente waar kansen voor het bedrijfsleven zijn en die in één oogopslag laat zien wat er mogelijk is binnen de gemeentegrens.

Herstructurering en transformatie van bestaande locaties pakken we altijd aan in goed overleg en in afstemming met het betrokken lokale én regionale bedrijfsleven, aan de hand van een Economische Effectrapportage (EER) van de verdienkracht van deze bedrijventerreinen.

Ambitie 4: duurzaamheid

Duurzaamheid is een hot topic; het thema wordt steeds belangrijker en brengt ook economische kansen. De MRA biedt ondernemers op dit vlak aantrekkelijke mogelijkheden en we willen ervoor zorgen dat ons bedrijfsleven optimaal profiteert van de capaciteit en subsidieregelingen van hogere overheden.

Die regelingen hebben onder meer betrekking op het verder elektrificeren van productieprocessen, het vergroenen van bedrijfsauto's en het optimale gebruik van restwarmte. Een gecoördineerde interregionale aanpak is van groot belang om knelpunten in energiesystemen op te heffen. Ook willen we profiteren van de grote kansen die de energietransitie en een circulaire economie bieden. En omarmen de Europese 'Green Deal'.

We kunnen duurzame logistiek stimuleren door bijvoorbeeld ruimere venstertijden voor zero-emissievoertuigen en we onderzoeken aansluiting bij publiek-private initiatieven als www.logistieko2o.nl, gericht op duurzame logistiek in de gehele MRA. Waar we als gemeente Wijdemerren stappen kunnen zetten, zullen we dat niet nalaten.

Ambitie 5: veilig ondernemen

We willen dat ondernemers veilig kunnen ondernemen. Met een intensieve gemeenschappelijke aanpak kunnen al de nodige verbeteringen gerealiseerd worden. De particuliere beveiligingsbranche beschikt over veel expertise en er is een keur aan goede voorbeelden van effectieve publiekprivate samenwerking die leiden tot meer veiligheid.

Verdere digitalisering biedt het bedrijfsleven kansen, maar gaat ook gepaard met bedreigingen. Daarom stimuleren en ondersteunen we samenwerkingsvormen die helpen om de schade door cybercrime te voorkomen, zoals het Platform Veilig Ondernemen (PVO).

We willen ook dat verkeerde bedrijfsactiviteiten niet leiden tot ondermijning van de samenleving; denk aan witwassen en de verstrengeling tussen 'ondernemen bovenwereld'. Ook in Wijdemerren verdient dat prioriteit, de BIBOB-toets wordt daarom uitgebreid.

Ambitie 6: bereikbaarheid en parkeren

Werklocaties moeten goed bereikbaar zijn en blijven. Een slechte bereikbaarheid is soms voor werkgevers een reden om zich elders te willen vestigen. Als de OV-bereikbaarheid dan ook nog eens te wensen overlaat, wordt het helemaal lastig om personeel te vinden.

Ons uitgangspunt is: 'eerst bewegen, dan bouwen'. Eerst moet de mobiliteit goed geregeld zijn, pas dan wordt het mogelijk om grote bouwprojecten te realiseren. Bereikbaarheid overstijgt de gemeentegrens. Naast het hebben van een goed eigen Mobiliteitsplan in Wijdemerren, willen we dus optimaal vertegenwoordigd zijn aan de tafels waar de besluiten vallen, provinciaal en in de MRA.

We kunnen het (elektrische) fietsgebruik op grotere afstanden nog beter stimuleren door in MRA-verband de ontbrekende verbindingen in het fietsnetwerk te realiseren. Tegelijk zullen we bij provincie en MRA aandacht blijven vragen voor verbeteringen van onze OV-verbindingen, om het vestigingsklimaat te versterken.

Er dient echter ook plek te blijven voor de auto als vervoermiddel voor ondernemers, bezoekers en toeleveranciers, op een duurzame en verantwoorde manier. Waarbij ook de parkeergelegenheid, inclusief laadpalen, afdoende is geregeld.

Foto: Studio
Kastermans

Ambitie 7: sterke arbeidsmarkt

De beschikbaarheid van voldoende en gekwalificeerde werknemers en het benutten van alle talenten, is van groot belang en een grote uitdaging. Dat vraagt om een meer wendbare arbeidsmarkt. Er zijn veel openstaande vacatures, maar ook nog veel mensen die langs de kant staan. Ieder arbeidspotentieel moet worden benut. Dit is het primaire taakveld van het Werkgeversservicepunt. De gemeente Wijdmeren waarborgt dat de beschikbare regelingen en instrumenten transparant, eenduidig en overzichtelijk zijn om tot een duurzame 'match' te komen en de kandidaat maximaal te ondersteunen in wat nodig is om te kunnen werken.

Voor bedrijven uit Wijdmeren is het onderwijs ook een belangrijke beoogde partner bij het werven van personeel. Ondernemersmanagement kan optreden als intermediair tussen beide werelden.

Het nationale tekort aan technici raakt ook onze gemeente en regio. Daarom heeft het landelijke Techniekpact een regionale doorvertaling gekregen met 'Sterk Techniekonderwijs: maak het met techniek', een samenwerking tussen verschillende onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven binnen de regio.

Ambitie 8: behoud sterke koppeling economisch en sociaal domein

In Wijdmeren leeft erg de behoefte om maatschappelijk verantwoord te ondernemen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek te geven, zowel bij grote als bij kleine ondernemers. Naast het Werkgeversservicepunt levert ook Ondernemersmanagement een bijdrage. In gesprekken met het bedrijfsleven is het idee geopperd om mensen een werkervaringsplek te bieden als chauffeur bij collectief te organiseren, private busritten van bedrijven. Zo snijdt het mes aan twee kanten: mensen kansen op werk bieden én de bereikbaarheid verbeteren.

Ambitie 9: recreatie, toerisme en gastvrijheid

Recreatie en toerisme vormen een significant onderdeel van onze lokale economie. Ondernemers scheppen banen en de aanwezigheid van recreanten en toeristen is essentieel voor horeca, winkels en openbare voorzieningen. De klanten die de gastvrijheidssector aantrekt, doen vervolgens ook hun andere uitgaven binnen de gemeentegrens.

We willen slim kansen benutten via bijvoorbeeld het programma 'Amsterdam Bezoeken, Holland Zien' (ABHZ), een belangrijke aanjager van de samenwerking op het gebied van internationaal toerisme in de MRA. De promotie van de Gooi en Vechtstreek vindt vooral plaats op het thema 'Castles and Gardens' en Wijdmeren kan daarop aansluiten en meeliften met bestaande en nieuwe initiatieven door gebruik te maken van het 'productontwikkelingsbudget' voor dit thema (Amsterdam & Partners i.s.m. Stad & Co, 2021).

De gemeente ondersteunt naast Visit Gooi en Vecht ook (financieel) de doorontwikkeling van het digitale platform loosrechtseplassegebied.nl. Een initiatief van Ondernemend Wijdmeren om het recreatief aanbod in Wijdmeren bij een breed publiek onder de aandacht te brengen.

Ambitie 10: kennisuitwisseling en samenwerking

We moeten elkaar blijven ontmoeten en inspireren, en optimaal profiteren van elkaars kennis en ervaring. Daaraan wil Wijdmeren in de praktijk dan ook handen en voeten geven, bijvoorbeeld via vanuit het Ondernemersloket te organiseren inspiratiesessies voor én door ondernemers. Dit komt de onderlinge samenwerking binnen het bedrijfsleven ten goede en kan leiden tot mooie nieuwe initiatieven.

'Aan welke knoppen gaan we draaien en wat willen we inhoudelijk bereiken?'

4 De volgende stap

Foto: Gemeente
Wijdmeren

De geformuleerde ambities geven houvast. Ze illustreren waar we de komende jaren met elkaar naartoe werken, welke doelen we uiteindelijk nastreven. En er staan al voorbeelden bij van zaken die we met elkaar concreet willen en kunnen oppakken. De volgende stap is het vertalen van de soms nog wat abstracte ambities en doelen naar een economische actie-agenda: wat gaan we doen, wanneer gaan we dat doen en hoe financieren we onze ambities?

We zijn van plan een publiek-privaat Kernteam te vormen, met medewerkers van de gemeente én een brede vertegenwoordiging vanuit het bedrijfsleven. Dit Kernteam komt maandelijks bij elkaar en werkt gezamenlijk aan de uitrol van de geformuleerde acties. We zien dat een dergelijke opzet in gemeenten als Zandvoort en Woerden uitstekend werkt. Aan het begin van elk jaar wordt een jaarplan opgesteld met prioriteiten, planning, wie doet wat, de kosten en de kostenverdeling. Na elk jaar volgt een evaluatie van acties en resultaten, die weer input levert voor het volgende jaarplan.

We willen jaarlijks een participatiebijeenkomst organiseren voor alle ondernemers uit Wijdmeren. Daarnaast gaan we het relatiebeheer langs geografische en inhoudelijke lijnen versterken. Het Kernteam kan eventueel ondersteuning krijgen vanuit thematische werkgroepen, bijvoorbeeld gekoppeld aan de ambities van deze agenda.

Voor het succes van onze economische agenda is effectieve interne en externe communicatie van groot belang. Daarvoor willen we een publiek-privaat communicatieplatform opzetten dat zowel het Kernteam als Ondernemersmanagement ondersteunt (bijvoorbeeld Chainels).

Zodra het Kernteam acties nader heeft uitgewerkt, zal blijken welke kosten erbij horen. We verwachten dat die uit de lopende begroting kunnen worden betaald.

Een groot aantal voorbeelden van mogelijke acties van het Kernteam staat in bijlage 1. Naast het inrichten van het Kernteam gaan we natuurlijk onverminderd door met de lopende acties zoals het oprichten van Ondernemersfondsen, de revitalisatie van onze bedrijventerreinen en de Meenthof.

Tot slot: wat we met elkaar bedenken is allerm minst in beton gegoten. Het wordt een levend en dynamisch proces. De koers is bepaald, maar er is altijd ruimte voor innovatie, om in te spelen op ontwikkelingen en om creatieve nieuwe initiatieven een kans te geven.

Foto: Frans Schmit

Bijlagen

Bijlage 1: voorbeeld-acties

Hieronder lichten we per ambitie een aantal mogelijke acties uit. Let wel: dit zijn voorbeeldacties. Het betreft geen limitatieve opsomming, maar suggesties die tot dusver gedaan zijn door de stakeholders in bijeenkomsten, notities, enquêtes of gesprekken gedurende de totstandkoming van deze agenda. Ook betekent het niet dat we alle genoemde acties gaan uitvoeren, dat bepalen we in een later stadium samen met het Kernteam.

Voorbeeldacties bij 'hoe we het willen organiseren'

Ambitie 1: van ad hoc naar planmatig

- Behouden welwillende houding, maar hogere kwaliteitsnormen stellen in de openbare ruimte
- Marketing en promotie van deelgebieden beter op elkaar laten aansluiten
- Bepalen economische criteria om af te wijken van bestemmingplan

Ambitie 2: benutten kansen 'van buitenaf'

- Gemeente en bedrijfsleven maken subsidiemogelijkheden op hogere niveaus inzichtelijk
- Beleggen 'aanvragen subsidies' als taak, kan zowel binnen de gemeente als daarbuiten
- Capaciteit vrijmaken om een breed hoogwaardig netwerk te ontwikkelen
- Lid worden van relevante belangenclubs en daar ook actief participeren

Ambitie 3: hoogwaardige organisatie met daadkracht en ondernemersaffiniteit

- 'Ondernemerschap, strategisch sterk, doortastendheid, resultaatgerichtheid en stevigheid' opnemen in de daarvoor in aanmerking komende profielen van (nieuwe) gemeentelijke medewerkers
- Meer persoonlijke betrokkenheid en een proactieve houding vanuit gemeente. Tijdig terugkomen op vragen en ondernemers niet te lang aan het lijntje houden. Liever een duidelijk nee, dan te lange tijd onduidelijkheid.
- Snelheid in procedures

- Lef en durf van individuele medewerkers stimuleren
- Lokale kennis ambtenaren continu bijspijkeren
- Het bevorderen van een netwerkorganisatie: de gemeente werkt voor maar ook mét de stakeholders samen. In plaats van 'over' praat zij 'met' de belanghebbenden
- Ondernemers laten zich beter horen in de politieke arena: onder andere door nauwer contact met fracties, inspreken bij commissievergaderingen, werkbezoeken voor politici organiseren

Ambitie 4: één aanspreekpunt voor ondernemers

- Behoud het goede: de wil om te helpen, het centrale aanspreekpunt, sterke digitale informatievoorziening door gemeente
- Wel kan gemeente nog meer gebruik maken van de ondernemerscollectieven om informatie te delen
- Gemeente zou nog beter kunnen meedenken en ondernemer helpen bij vraag of plan. Te vaak wordt nog alleen naar regeltjes gekeken. Het zou goed als de ondernemer ook wordt geholpen met zijn vraagstelling en plan om deze zo goed en duidelijk mogelijk te laten landen in de gemeentelijke organisatie
- Ondernemersmanagement de mogelijkheid geven om als troubleshooter te fungeren. Zo snel en adequaat kunnen reageren op ondernemerskwesties
- Capaciteit Ondernemersmanagement tegen het licht houden: is het nog wel afdoende? En zo nee, hoe dient Ondernemersmanagement idealiter ingericht te worden?
- Ruimte vrijspelen om naast korte termijn, ook de lange termijn in de gaten te houden (meer strategische taken)

- Zorgdragen voor een intensievere samenwerking tussen Vergunningverlening en Ondernemersmanagement (ieder vanuit z'n eigen rol, complementair)

Voorbeeldacties bij de inhoudelijke ambities

Ambitie 1: herstel van en leren omgaan met (langdurige) coronacrisis

- Continue lobby via VNG voor adequate regelingen bedrijven van Rijksweg
- Als gemeente ruimhartig omgaan met initiatieven van ondernemers
- Ruimte creëren en open staan voor innovatie

Ambitie 2: optimaal vestigingsklimaat, profilering en acquisitie

- Opzetten professionele acquisitie (inclusief portfolio met kansen voor ondernemers)
- Focus op wat ons aantrekkelijk maakt: Wijdmeren beschikt ondermeer over goedgeschoold praktijkpersoneel en een unieke ligging in natuur
- Stimuleren van bedrijvigheid die aansluit bij de toekomstige generaties, zoals werk in de digitalisering
- Voordelen bieden aan bedrijven die de natuurlijke en recreatieve omgeving voorop stellen, werkgelegenheid voor ieder opleidingsniveau creëren en talent aantrekken
- Wijdmeren kan zich net als Hilversum Mediastad of Eindhoven Techstad profileren rondom een thema. Onderscheiden met sterk profiel: kennishub voor natuur, landschapsbeleving en recreatie, 'work hard, play hard' voor de zakelijke markt. Een alternatief (of verlengde) kan zijn de creatieve industrie, maar die moet dan nog wel gefaciliteerd worden
- Ondernemersfondsen in brede zin faciliteren en stimuleren
- MKB-toets invoeren
- Meedoen aan periodiek onderzoek 'MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland'
- Deregulering door onder andere het 'nieuw voor oud-principe'

Ambitie 3: een duidelijke ruimtelijke ordening

- Checklist van criteria waaraan ondernemersplannen moeten voldoen om als kansrijk gekwalificeerd te worden

- Ja mits, in plaats van nee tenzij: stimuleren creativiteit. Doel leidend i.p.v. sec de regels
- Heldere keuzes maken over waar wel en niet bedrijven(terreinen) kunnen komen en welk type bedrijvigheid
- Opstellen kansenkaart
- Opstellen Economische Effectrapportages (EER) van de verdienkracht van bedrijventerreinen
- Bedrijventerreinen kansen bieden tot verwording hotspots voor onder andere circulaire economie en laadinfrastructuur
- Ruimte creëren voor bedrijven: ontwikkel bijvoorbeeld nieuwe bedrijfsmogelijkheden bij ondermeer Ter Type

Ambitie 4: duurzaamheid

- Ondernemersmanagement faciliteert duurzame initiatieven van bijvoorbeeld jachthaveneigenaren en agrariërs door te verbinden en (regel)ruimte te scheppen. De Omgevingswet vraagt een dergelijke werkwijze ook steeds meer van andere ambtenaren
- Optimaal profiteren van subsidiemogelijkheden duurzaamheid bij hogere overheden
- Coördinatie en aanpak op MRA-schaal
- Duurzame logistiek stimuleren door bijvoorbeeld ruimere venstertijden zero-emissievoertuigen en zelf goede voorbeeld geven door goederen duurzaam te laten bezorgen tegen reële prijs
- Een gemeenschappelijke data-omgeving realiseren, zodat lokale en regionale individuele ondernemersinitiatieven met elkaar kunnen worden verbonden, bedrijven gaan samenwerken en het mogelijk wordt om synergievoordelen te behalen
- Slimmer en duurzaam bouwen aanjagen

Ambitie 5: veilig ondernemen

- Tegengaan ondermijning door uitbreiding BIBOB
- Lobby via VNG voor meer middelen politie en justitie
- Publiek-private samenwerking intensiveren (aanvullende rol particuliere beveiligingsbranche)
- Toenemende cybercrime in het MKB tegengaan (ondermeer in PVO-verband)

Ambitie 6: bereikbaarheid en parkeren

- 'Eerst bewegen, dan bouwen': goede ontsluiting als randvoorwaarde voor bouwen
- Ruimte voor hubs, logistieke ontkoppelpunten en

afhaalpunten inclusief laadinfrastructuur

- Stevige vertegenwoordiging organiseren aan de provinciale en MRA-tafels waar de besluiten vallen
- Structurele lobby voor OV-verbetering: groter werknemersreservaat voor bedrijven en betere mobiliteit inwoners
- Test met particulier deelvervoer of e-bikes voor mensen zonder auto; niet alles laten afhangen van regioconcessie
- Fietsgebruik op grotere afstanden stimuleren door de ontbrekende verbindingen in het metropolitane fietsnetwerk te realiseren
- Maatregelen treffen om gemakkelijker van het ene naar het andere vervoermiddel over te stappen
- Niet veronachtzamen autogebruik; voldoende parkeergelegenheid met laadpalen realiseren. Verken optie centrale parkeerplekken aan de randen van Oud Loosdrecht nabij enkele weilanden. Van daaruit kan wellicht een frequente pendel naar het centrum van Oud Loosdrecht worden onderhouden. Ofwel door de overheid, ofwel door bedrijven, ofwel door hen samen

Ambitie 7: sterke arbeidsmarkt

- Wendbaarder maken arbeidsmarkt
- Optimale bemiddeling van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt door Werkgeversservicepunt
- Regelen dat werkzoekenden goed vindbaar zijn voor werkgevers
- Waarborgen dat de beschikbare regelingen en instrumenten transparant, eenduidig en overzichtelijk zijn
- Aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt voor maximale benutting arbeidspotentieel en werven nieuw personeel
- Triple Helix intensiveren: bedrijfsbezoeken inplannen, focus op stageplekken realiseren, afstudeerders laten starten, uitwisseling en kruisbestuiving van elkaars kennis. Dit is gezamenlijke verantwoordelijkheid van bedrijfsleven en overheid. Van de overheid wordt budget verwacht en PR (zoals een stagemarkt). Bedrijven maken personeel en tijd vrij om jong talent te begeleiden en op te leiden
- Opties verkennen om met meerdere kleine bedrijven één stagiair aan te nemen
- ‘Sterk Techniekonderwijs: maak het met techniek: triple helix samenwerking om meer jongeren voor techniek te laten kiezen
- Voldoende betaalbaar woningaanbod realiseren voor getalenteerde werknemers

Ambitie 8: behoud sterke koppeling economisch en sociaal domein

- Koesteren van de koppeling economisch en sociaal domein
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen
- Mensen met afstand tot arbeidsmarkt werk bieden
- Werkgeversservicepunt en Ondernemersmanagement intensief laten samenwerken

Ambitie 9: recreatie, toerisme en gastvrijheid

- Inzet op kwalitatief hoogwaardige recreatie en toerisme: richt je op bezoekers die wat te besteden hebben, anders kan het aanbod niet optimaal onderhouden worden. Belangrijk feit hierbij: verblijfsbezoekers geven gemiddeld veel meer uit dan dagbezoekers
- Blijven uitvoeren van het Gebiedsakkoord/Aanpak Oostelijke Vechtplassen
- Expliciete keuze primaire doelgroepen
- Intensief gebruik leefstijlvinder provincie Noord-Holland en soortgelijke tools zoals segmentering die is beschreven in kader van Recreatie 2030
- Upgrade toeristisch aanbod: betere kwaliteit en afstemming van de veelheid aan individuele initiatieven, maar ook verbreding van het aanbod en niet alleen afhankelijk zijn van het water
- Arrangementsontwikkeling bevorderen
- Destinatiemarketing verder professionaliseren (onder andere doorontwikkeling loosdrechtsplassegebied.nl)
- Optimaal profiteren van ABHZ 4, waaronder het ‘productontwikkelingsbudget’ in het kader van themagebied ‘Castles and Gardens’ voor de internationale bezoeker aan Amsterdam
- Zorg dat in deze sector werkgelegenheid is voor zowel de praktijkgeschoolden als de theoriegeschoolden

Ambitie 10: kennisuitwisseling en samenwerking

- Inspiratiesessies organiseren voor en door ondernemers
- Aansluiten op landelijke kennisnetwerken
- Intensivering samenwerking met betrekking tot co-working spaces, collectieve loyaltyprogramma’s, shop-in-shop of gezamenlijke marketing
- Oprichten Ondernemersfondsen (BIZ, reclamebelasting of OZB-opslag)

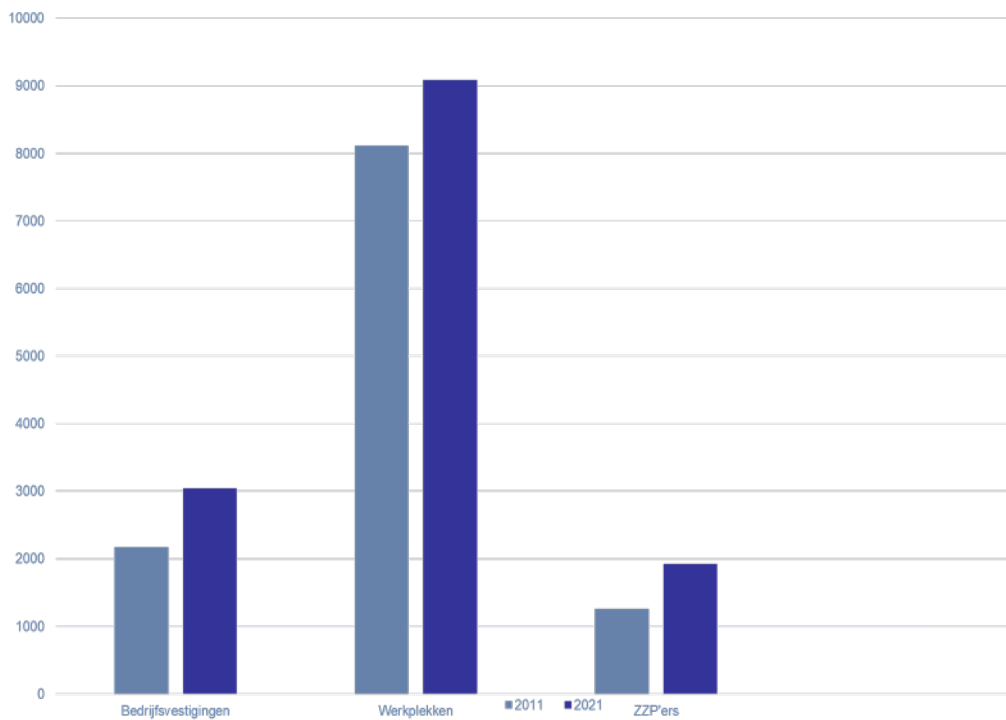

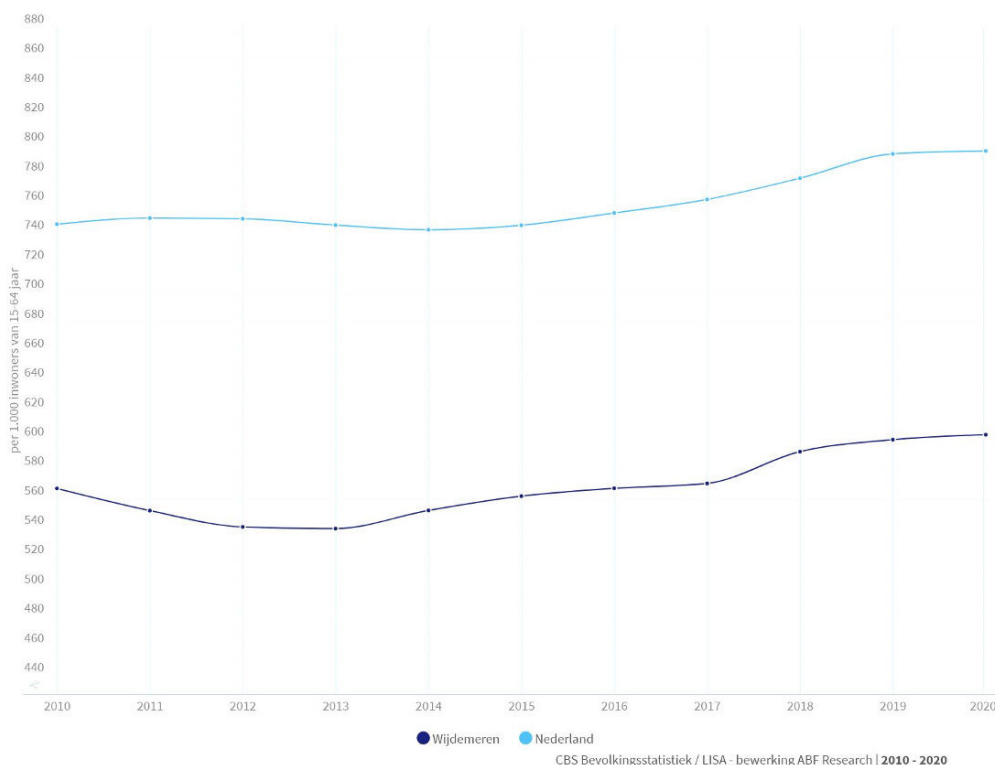

Bijlage 2: illustraties

Illustratie 1: groei bedrijfsvestigingen ≠ groei werkgelegenheid

Illustratie 2: bananaantal ver onder landelijk gemiddelde

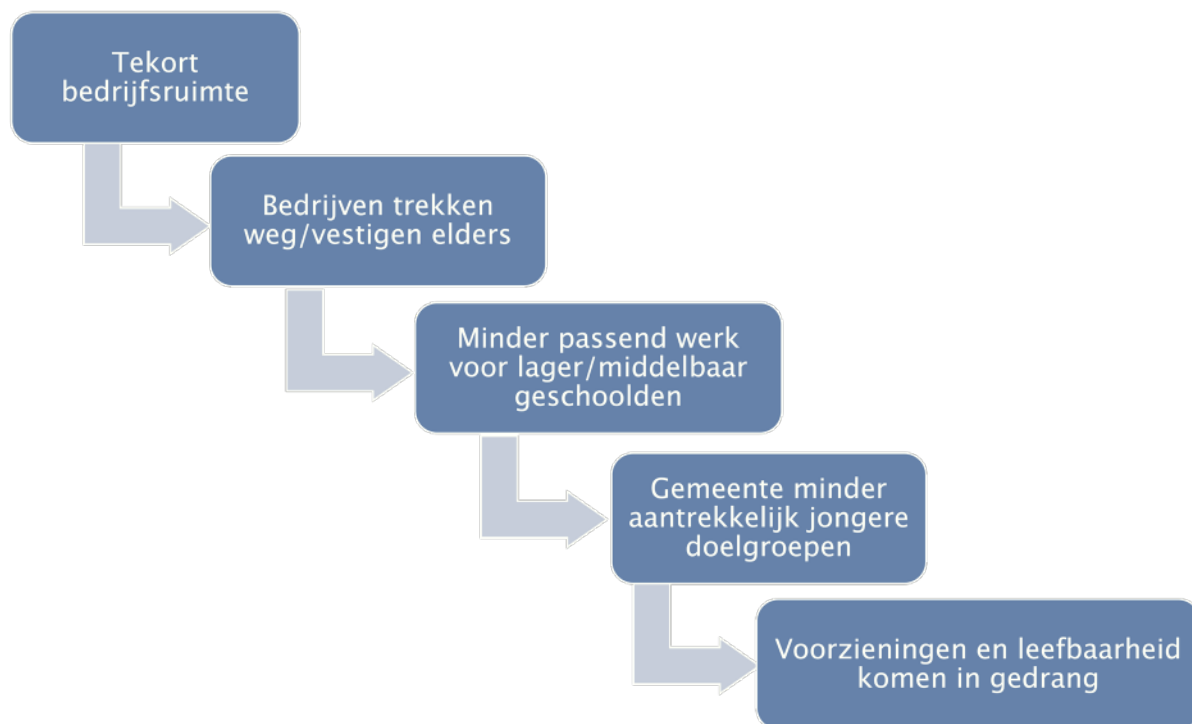
Illustratie 3: sectoren en werkgelegenheid

SBI Code	2011	2021
A Landbouw, bosbouw en visserij	49	56
C Industrie	101	121
E Afvalverwerking	4	4
F Bouwnijverheid	264	403
G Handel	418	458
H Vervoer en opslag	49	71
I Horeca	84	110
J Informatie en communicatie	135	163
K Financiële instellingen	33	24
L Zakelijke dienstverlening	458	693
M Verhuur onroerend goed	34	48
N Verhuur en overige zakelijke diensten	137	204
O Openbaar bestuur en overheidsdiensten	4	
P Onderwijs	49	143
Q Gezondheids- en welzijnszorg	99	211
R Cultuur, sport en recreatie	127	169
S Overige dienstverlening	123	152
TOTAAL BEDRIJFSVESTIGINGEN	2168	3038

Illustratie 4: populatie vergrijst, beroepsbevolking krimpt

	Inwoners	0-15 jaar	15-25 jaar	25-45 jaar	45-65 jaar	65+	Gemiddeld inkomen (2019)
Wijdmeren 2010	23.301	17,7%	9,6%	21,8%	32,0%	18,9%	
Wijdmeren 2020	24.463	15%	11%	19%	31%	24%	€ 31.400
Nederland 2020	17.475.415	16%	12%	25%	28%	19%	€ 26.100

Illustratie 5: de uitdaging schematisch weergegeven

Bijlage 3: geraadpleegde documentatie

Algemeen

Amsterdam & Partners i.s.m. Stad & Co (2021). Amsterdam Bezoeken, Holland Zien 4: 2021-2024. Amsterdam & Partners: Amsterdam

CBS (2020). Demografische gegevens tot 2020. Den Haag: CBS

CBS (2020). Arbeidsmarktaandeelname 2011-2020. Den Haag: CBS

CBS Statline (2020). Jongeren en ouderen per gemeente. Den Haag: CBS

Ecorys (2020). Analyse werklocaties Gooi en Vechtstreek. Rotterdam: Ecorys

Heide, E. van der, Haseloo, T., & Loer, M. Arbeidsmarktanalyse 2019. Deventer: Wolters Kluwer

Metropoolregio Amsterdam (2021). Verstedelijkingsconcept MRA. Amsterdam: MRA-Bureau

Vries, H. de (2021). Samen tegen corona, dynamiek tussen regels en innovaties. Kwaliteit in Bedrijf, 37(5-6), 30-41

Sites

www.lisa.nl

www.mra.nl

www.noord-holland.nl

www.rominwest.nl

www.waarstaatjegemeente.nl

Bijlage 4

AMENDEMENT

A-22-1

Een beetje Zermatt in Wijdmeren

Onderwerp: Economische Agenda Wijdmeren 2030 deel 1: de ambities

De raad van de gemeente Wijdmeren in vergadering bijeen op 9 februari 2022,

Constaterende dat:

- Er een tiental ambities in het raadsvoorstel benoemd worden.
- Er een stip op de horizon (afgezien van het jaartal 2030) ontbreekt in de economische agenda.
- Er in de loop van de 2022 tot een concrete actieagenda gekomen wordt.

Overwegende dat:

- De ambitie vanuit het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen niet/onvoldoende aan bod komt.
- Ondernemers behoefte hebben aan visie, ruimte, durf en ondersteuning.
- Het recreatiepotentieel van Wijdmeren benoemd, maar onvoldoende benut wordt in de Economische Agenda.
- De mogelijkheden op het gebied van duurzaam ondernemen, onvoldoende naar voren komen.

Het besluit:

Het concept-raadsbesluit aan te vullen met ambitie 1, waarbij de andere ambities een nummer opschuiven en ambitie 1 als volgt te formuleren:

“De ambitie om op een milieubewuste manier in 2040 het nummer-1 instapgebied te zijn voor waterrecreatie van Nederland. Waarin de balans tussen recreatie, natuur, leefbaarheid en ondernemen, gestimuleerd en ondersteund wordt.”

De Lokale Partij
Olivier Goetheer

D66
Nanne Roosenschoon

PvdA/GroenLinks
Stan Poels

Bijlage 5

RAADSBESLUIT

De raad der gemeente Wijdmeren;

Gelezen het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 11 januari 2022;

Gelet op het belang van ondernemers voor de gemeente Wijdmeren en de behoefte aan richtinggevende en breed gedragen economische ambities;

B E S L U I T

De 'Economische Agenda Wijdmeren 2030 deel 1: de ambities' vast te stellen, inhoudende de volgende ambities:

- Ambitie 1: de ambitie om op een milieubewuste manier in 2040 het nummer-1 instapgebied te zijn voor waterrecreatie van Nederland. Waarin de balans tussen recreatie, natuur, leefbaarheid en ondernemen, gestimuleerd en ondersteund wordt
- Ambitie 2: herstel van en leren omgaan met (langdurige) coronacrisis
- Ambitie 3: optimaal vestigingsklimaat, profilering en acquisitie
- Ambitie 4: een duidelijke ruimtelijke ordening
- Ambitie 5: duurzaamheid
- Ambitie 6: veilig ondernemen
- Ambitie 7: bereikbaarheid en parkeren
- Ambitie 8: sterke arbeidsmarkt
- Ambitie 9: behoud sterke koppeling economisch en sociaal domein
- Ambitie 10: recreatie, toerisme en gastvrijheid
- Ambitie 11: kennisuitwisseling en samenwerking

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 februari 2022.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

drs. E.B. Hörchner

drs. C.R. Larson

Afschriften van dit besluit naar:

Economische Agenda

2030

